

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
tel. 257 042 094, ID datové schránky: qr9ab9x
e-mail: arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/9975/2017
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/SU/1714/2016

N á l e z

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 6. 10. 2016 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh ■ zastoupené na základě plné moci ze dne 29. 9. 2016 ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti Stavební spořitelna České spořitelny, a.s., IČO 60197609, se sídlem Vinohradská 180/1632, 130 11 Praha 3, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, spisová značka B 2616 (dále jen „Instituce“), vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o náhradu škody ve výši představující platby Navrhovatele na smlouvu o stavebním spoření č. ■, včetně přiznané státní podpory, úroků z vkladů a souvisejících poplatků, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1 Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se domáhá náhrady škody za zmařenou investici do smlouvy o stavebním spoření, kterou představují platby, které Navrhovatel uhradil na smlouvu o stavebním spoření v průběhu trvání celého smluvního vztahu z této smlouvy, včetně částek přiznané státní podpory, úroků z vkladů a zaplacených poplatků, protože mu Instituce neumožnila změnit účel financování úvěru ze smlouvy o úvěru ze stavebního spoření.

Finanční arbitr zjistil, že Navrhovatel uzavřel s Institucí dne 11. 3. 2015 smlouvu o úvěru ze stavebního spoření (expresní čerpání) ke stavebnímu spoření s účtem číslo ■, na základě které se Instituce zavázala poskytnout Navrhovateli úvěr ve výši rozdílu mezi cílovou částkou ze Smlouvy o stavebním spoření ve výši 268.000 Kč a zůstatkem na účtu stavebního spoření Navrhovatele ke dni účinnosti úvěrové smlouvy, nejvýše však 174.093 Kč, a Navrhovatel se zavázal splácet tento úvěr měsíčními splátkami ve výši 1.474 Kč (dále jen „Smlouva o úvěru“).

Finanční arbitr ze shodných tvrzení stran sporu zjistil, že mezi sebou uzavřely dne 20. 3. 2015 smlouvu o stavebním spoření č. ■ (dále jen „Smlouva o stavebním spoření“).

Finanční arbitr považuje Navrhovatele za spotřebitele podle § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože nezjistil, že by Navrhovatel ve smluvním vztahu s Institucí nevystupoval jako fyzická osoba, která nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, jak definují spotřebitele hmotněprávní předpisy.

Instituce je provozovatelem stavebního spoření podle § 2 odst. 1 zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a statní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o stavebním spoření“), a současně bankou podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, a mezi její činnosti patří podle § 1 písm. b) zákona o stavebním spoření poskytování úvěrů účastníkům stavebního spoření.

Ve Smlouvě o úvěru si strany sporu sjednaly spotřebitelský úvěr v režimu zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“), protože se jedná o úvěr poskytnutý na bydlení, který není zajištěný zástavním právem k nemovitosti, tj. o úvěr který není vyloučený z režimu zákona o spotřebitelském úvěru podle § 2 tohoto zákona.

K rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí, je finanční arbitr příslušný, neboť se jedná o spor mezi věřitelem a spotřebitelem při poskytování spotřebitelského úvěru podle § 1 odst. 1 písm. c) ve spojení s ustanovením § 3 odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle ustanovení § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

2 Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel potvrzuje, že uzavřel s Institucí Smlouvu o úvěru.

Navrhovatel tvrdí, že se v lednu roku 2016 rozhodl změnit účel financování ze Smlouvy o úvěru na refinancování Hypoteční smlouvy s tím, že Instituce jeho žádost neodmítla, ale vyzvala ho „*k doložení účtů za realizaci rekonstrukce.*“

Navrhovatel tvrdí, že „*doplatila hypoteku (130 000 Kč) a opět požádala o schválení změny účelu úvěru.*“ Navrhovatel tvrdí, že „*z předložených výzev je jasné, že STSP (rozuměj Instituce) trvala na tom, že teprve po provedení rekonstrukce posoudí žádost o změně účelu úvěru.*“

Navrhovatel tvrdí, že v dubnu roku 2016 od něj Instituce požadovala další podklady k prokázání účelu financování ze Smlouvy o úvěru, když Navrhovatel v srpnu téhož roku předložil Instituci „*znovu žádost o změnu účelu, včetně všech požadovaných podkladů.*“

Navrhovatel požaduje po Instituci náhradu škody „*za zmařené investice a úhradu nemajetkové škody (vyplacení nové smlouvy o stavebním spoření)*“, tj. ve výši odpovídající platbám spojeným se Smlouvou o stavebním spoření, když tuto smlouvu Navrhovatel uzavřel „*s nadějí, že uspoří na snížení své hypoteky. Tuto smlouvu považujeme za zmařenou investici.*“

3 Tvrzení Instituce

Instituce potvrzuje, že s Navrhovatelem uzavřela Smlouvu o úvěru.

Instituce tvrdí, že k provedení změny účelu použití finančních prostředků ze Smlouvy o úvěru „*je zapotřebí změna Smlouvy o úvěru. Změna Smlouvy o úvěru vyžaduje souhlas obou smluvních stran (viz čl. 9.11 Smlouvy o úvěru). Na provedení změny Smlouvy o úvěru nemá klient právní nárok. Provedením změny Smlouvy o úvěru tedy záleží na individuálním posouzení ze strany stavební spořitelny. V případě, že jde o změnu účelu použití prostředků z úvěru, stavební*

spořitelna standardně požaduje před provedením změny předložení všech dokladů k novému účelu. K doložení všech dokladů v předmětném případě nedošlo, tedy změna účelu nebyla realizována.“

Instituce tvrdí, že Navrhovateli zaslala „*informace o dokladech nutných pro provedení požadované změny. Tyto informace jí (rozuměj Navrhovateli) byly sděleny mj. v korespondenci ze dne 18. 2. 2016, 17. 3. 2016, 14. 7. 2016, 18. 8. 2016 a 23. 8. 2016“*. Instituce argumentuje, že Navrhovatel nedoložil k žádosti o změnu účelu financování „*doklady prokazující účelové použití úvěru, který měl být Smlouvou o úvěru refinancován. Jednalo se o daňové doklady, smlouvy a doklady o platbách prokazující uhrazení rekonstrukce původním úvěrem. K tomu uvádíme, že v případě změny účelu úvěru na ‚refinancování‘, je nutné doložit, že refinancovaný úvěr byl použit na financování bytových potřeb (§ 6 odst. 1 písm. k) ZoSS [rozuměj zákon o stavebním spoření]*. Stavební spořitelna je povinna kontrolovat účelové použití prostředků dle § 13 ZoSS.“

Instituce argumentuje, že „*nebyla povinna k akceptaci této žádosti a svým postupem neporušila žádný právní předpis ani smluvní ujednání. To samo o sobě vylučuje jakýkoli tvrzený nárok klientky na kompenzaci jakékoli újmy.“*

4 Pokus o smír

Finanční arbitr v souladu s ustanovením § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu. Navrhovatel se k možnosti smírného řešení sporu nevyjádřil. Instituce smírné řešení sporu s Navrhovatelem nevykloučila v případě, že Navrhovatel „*vznesl jiný (konkrétní) návrh, který bude vzhledem k předmětu sporu akceptovatelný a přiměřený.“* Navrhovatel finančnímu arbitrovi k návrhu Instituce sdělil, že „*upřímně řečeno mě odpověď nenapadá.“* Smírného řešení se mezi stranami sporu před vydáním tohoto rozhodnutí finančnímu arbitrovi nepodařilo dosáhnout.

5 Právní posouzení

Finanční arbitr podle ustanovení § 12 odst. 1 a 3 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Finanční arbitr při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se tam, kde je to možné, opírá a odvolává na relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů, Ústavního soudu nebo Soudního dvora Evropské unie. Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro obě strany sporu, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby kterékoli strany sporu rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, rozhodnutí finančního arbitra jako správné potvrdil a žalobu proti němu zamítl.

Předmětem sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je nárok Navrhovatele na náhradu škody ve výši představující veškeré platby, které Navrhovatel uhradil na Smlouvu o stavebním spoření, včetně přiznané státní podpory, úroků z vkladů a souvisejících poplatků, když tuto škodu mu způsobila Instituce tím, že mu neumožnila změnit účel financování úvěru ze Smlouvy o úvěru.

Navrhovatel v návrhu na zahájení řízení celkovou výši náhrady škody nevyčíslil v penězích; finanční arbitr z Výzvy k nápravě zjistil, že Navrhovatel vyzval Instituci v souvislosti se

Smlouvou o stavebním spoření k „vrácení celé naspořené částky a vyplacení nákladů s účtem pojených: 1 500 Kč vstupního poplatku, st. podporu ve výši 1 194 /za rok 2015/ a nárokovanou podporu za rok 2016, veškeré účtované poplatky za vedení účtu ve výši 310 Kč ročně. Očekávám připočítání i úroků připsaných i dosud nepřipsaných /dle nejbližšího vyúčtování/ snížených o srážkovou daň“ a současně k ukončení Smlouvy o stavebním spoření.

5.1 Skutková zjištění

Finanční arbitř bere ze shromážděných podkladů za zjištěné a prokázané, že:

- a) Navrhovatel a Instituce uzavřeli dne 11. 3. 2015 Smlouvu o úvěru;
- b) Navrhovatel a Instituce uzavřeli dne 20. 3. 2015 Smlouvu o stavebním spoření;
- c) Navrhovatel v únoru, březnu a srpnu roku 2016 požádal Instituci o změnu účelu financování ze Smlouvy o úvěru, když Instituce mu přijetí těchto žádostí potvrdila Potvrzením 1, Potvrzením 2 a Potvrzením 3;
- d) Instituce jako podmínku změny účelu financování ze Smlouvy o úvěru požadovala po Navrhovateli v Potvrzení 2 a Potvrzení 3 doložit „[d]oklady o realizaci účelu úvěru – doklady dle účelu refinancovaného úvěru (v případě, že v úvěrové smlouvě bude konkrétně specifikována financovaná budova určená k trvalému bydlení nebo byt nebo pozemek určený k zástavbě objektem určeným k trvalému bydlení, která je ve vlastnictví účastníka (rozuměj Navrhovatele), není nutné předkládat vlastní doklady o realizaci původního účelu, bude stačit pouze doklad prokazující vlastnické právo a skutečnost, že se jedná o budovu určenou k trvalému bydlení“;
- e) rodiče Navrhovatele a společnost Komerční banka, a.s. uzavřeli dne 15. 5. 2002 Hypoteční smlouvu, ve které si sjednali, „že banka poskytne dlužníkovi překlenovací hypoteční úvěr: a) v celkové výši Kč 2 400 000,- slovy Dvamilionyčtyřistisíkorunčeských; b) na účel – profinancování rekonstrukce nemovitosti“.

5.2 Rozhodná právní úprava

Smlouva o úvěru je úvěrovou smlouvou podle ustanovení § 2395 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“), který stanoví, že „[s]mlouvou o úvěru se úvěrující zavazuje, že úvěrovanému poskytne na jeho požádání a v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a úvěrovaný se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.“ a smlouvou spotřebitelskou ve smyslu § 1810 a násl. občanského zákoníku, když na jedné straně stojí Instituce jako podnikatel a na druhé straně Navrhovatel jako spotřebitel.

Smlouva o úvěru je zároveň smlouvou o spotřebitelském úvěru v režimu zvláštní úpravy zákona o spotřebitelském úvěru, neboť podle ustanovení § 9 odst. 2 věty první občanského zákoníku platí, že „[s]joukromá práva a povinnosti osobní a majetkové povahy se řídí občanským zákoníkem v tom rozsahu, v jakém je neupravují jiné právní předpisy“.

Od 1. 12. 2016 nahradil zákon o spotřebitelském úvěru zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru (dále jen „nový zákon o spotřebitelském úvěru“); podle § 164 tohoto zákona však platí, že „[n]ení-li dále stanoveno jinak řídí se práva a povinnosti ze smlouvy o spotřebitelském úvěru uzavřené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dosavadními právními předpisy.“; protože Smlouvu o úvěru uzavřeli Navrhovatel a Instituce před účinností nového zákona o spotřebitelském úvěru, práva a povinnosti z ní vyplývající řídí výhradně zákonem o spotřebitelském úvěru, tím není dotčeno subsidiární použití občanského zákoníku v otázkách, které zákon o spotřebitelském úvěru neupravuje, protože platí, že zákon o spotřebitelském úvěru je vůči občanskému zákoníku ve vztahu speciality a použití právních norem v něm obsažených má přednost před použitím právních norem obsažených v občanském zákoníku.

5.3 Rozhodná smluvní úprava

Strany sporu si ve Smlouvě o úvěru v článku 2.1 sjednaly, že Navrhovatel získává od Instituce „[ú]věř ze stavebního spoření, jehož výše se určí jako rozdíl mezi cílovou částkou související smlouvy o stavebním spoření ve výši 268 000 Kč (slovy dvěšestšedesátosmtisíc korun českých) a zůstatkem Vašeho účtu stavebního spoření ke dni nabytí účinnosti této smlouvy, maximálně však do výše 174 093 Kč (slovy jednostosedmdesátčtyřitisícdevadesát tři korun českých). Tento úvěr získáte v den, kdy splníte sjednané podmínky pro jeho poskytnutí, včetně doručení všech dokladů sjednaných v tomto článku nebo námi samostatně vyžádaných, které prokazují účelové použití vyplacených peněz a zajištění Vašich dluhů“.

V článku 2.2 Smlouvy o úvěru se Navrhovatel zavázal „zajistit, aby úvěr ze stavebního spoření byl použit výlučně na účel sjednaný ve smlouvě o poskytnutí úvěru. Účelem úvěru může být podle zákona o stavebním spoření a Všeobecných obchodních podmínek stavebního spořitelny pouze financování bytových potřeb. Úvěr ze stavebního spoření, který Vám podle této smlouvy vyplatíme, použijete pouze na účel Změna, údržba domu, bytu“.

Dále si strany sporu ve Smlouvě o úvěru v článku 2.3 sjednaly, že „[k] doložení účelového použití peněz stačí předložit řádné a úplné daňové doklady, pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci (zejm. soudů), ohlášení stavby, stavební deníky, smlouvy a případně jiné doklady, které nejsou starší 12 měsíců nebo dluh z nich stále trvá (tzn., nebyly dosud zaplaceny). Zavazujete se tyto doklady včas doručit na adresu našeho sídla, a to v originále nebo v kopii, která byla ověřena úředně nebo naším zástupcem. Při doložení neověřených kopií si vyhrazujeme právo vyžádat si od Vás předložení originálu dokladu nebo jeho úředně ověřené kopie“.

5.4 Změna smlouvy, změna Smlouvy o úvěru

Podle § 1901 občanského zákoníku platí, že smluvní strany si mohou sjednat změnu svých práv a povinností. Obecně pak mohou smluvní strany své závazky změnit zcela, případně změnit pouze jejich část, a to dohodou o změně obsahu závazku v souladu s § 1902 občanského zákoníku, případně nahrazením závazku novým závazkem ve sporných nebo pochybných právech a povinnostech v souladu s § 1903 občanského zákoníku.

Navrhovatel a Instituce si v článku 9.11 Smlouvy o úvěru sjednali, že tuto smlouvu mohou změnit pouze na základě jejich dohody, a to formou písemných a číslovaných dodatků. Stejně tak si strany sporu ujednaly v článku 11.1 Obchodních podmínek, které jsou součástí Smlouvy o úvěru, že změnu Smlouvy o úvěru mohou její smluvní strany provést pouze formou písemné dohody.

Jelikož Navrhovatel a Instituce v článku 2.2 Smlouvy o úvěru sjednali, že úvěr poskytnutý na základě této smlouvy Navrhovatel použije na účel „Změna, údržba domu, bytu“, bylo nutné v případě, že Navrhovatel chtěl změnit účel financování ze Smlouvy o úvěru, změnit tuto smlouvu.

Podle § 1790 občanského zákoníku platí, že „[z]ávazek nelze změnit bez ujednání věřitele a dlužníka, ledaže zákon stanoví jinak.“ Písemná forma dohody, kterou se mění obsah Smlouvy o úvěru, je pak v článku 9.11 Smlouvy o úvěru ujednána v souladu s § 1758 občanského zákoníku, podle kterého „[d]ohodnou-li se strany, že pro uzavření užijí určitou formu, má se za to, že nechtějí být vázány, nebude-li tato forma dodržena.“

Jelikož Navrhovatel a Instituce uzavřeli Smlouvu o úvěru v písemné formě, musí rovněž jakákoli dohoda měnící její obsah mít písemnou formu. Písemnou formu smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, vyžaduje také zákon o spotřebitelském úvěru v § 6 odst. 1.

5.5 Nárok Navrhovatele na změnu účelu financování ze Smlouvy o úvěru

Podle § 5 odst. 2 zákona o stavebním spoření platí, že účastník stavebního spoření, v tomto případě Navrhovatel, „*má právo na poskytnutí úvěru ze stavebního spoření na financování bytových potřeb (dále jen „úvěr ze stavebního spoření“) po splnění podmínek tohoto zákona a podmínek stanovených stavební spořitelnou ve všeobecných obchodních podmínkách, zejména po splnění předpokladů zajištění jeho návratnosti.*“

Podle § 5 odst. 3 věty první zákona o stavebním spoření platí, že „*[ú]věr ze stavebního spoření může být stavební spořitelnou poskytnut a účastníkem použit pouze na financování bytových potřeb.*“

Podle § 5 odst. 8 věty druhé zákona o stavebním spoření platí, že „*[ú]častník je zejména povinen doložit stavební spořitelně použití úvěru ve smyslu odstavců 3 a 5 na bytové potřeby.*“

Úvěr ze stavebního spoření může podle § 6 odst. 1 písm. k) zákona o stavebním spoření být rovněž použit na splacení úvěru, který byl poskytnutý na financování bytových potřeb.

Instituce jako stavební spořitelna je současně podle § 13 odst. 1 a 2 zákona o stavebním spoření povinná kontrolovat využití finančních prostředků, které poskytla spotřebiteli na základě úvěrové smlouvy ze stavebního spoření. Podle § 13 odst. 3 zákona o stavebním spoření „*[k]ontrolu podle odstavců 1 a 2 provádí stavební spořitelna zejména na základě dokladů předložených účastníkem.*“

V případě, že by Instituce jako stavební spořitelna poskytla Navrhovateli finanční prostředky ze Smlouvy o úvěru na jiné než bytové účely, a současně by nekontrolovala využití těchto finančních prostředků, dopustila by se přestupku podle ustanovení § 16a zákona o stavebním spoření se sankcí pokuty.

Finanční arbitr zjistil, že Instituce informovala Navrhovatele v Potvrzení 2 a Potvrzení 3, že v případě změny účelu financování ze Smlouvy o úvěru na splacení jiného úvěru, musí Navrhovatel doložit úvěrovou smlouvu, ve které bude „*konkrétně specifikována financovaná budova určená k trvalému bydlení nebo byt nebo pozemek určený k zástavbě objektem určeným k trvalému bydlení, která je ve vlastnictví účastníka*“; nebo v opačném případě, že by Navrhovatel musel doložit „*doklady o realizaci původního účelu*“.

Takový požadavek Instituce je přitom v souladu s § 6 odst. 1 písm. k) a § 13 odst. 3 zákona o stavebním spoření.

Navrhovatel tedy měl v tomto případě předložit Instituci doklady, které prokáží využití finančních prostředků z Hypoteční smlouvy na rekonstrukci jeho nemovitosti, resp. nemovitosti rodičů Navrhovatele, protože pouhé předložení Hypoteční smlouvy z důvodu absence údaje o rekonstruované nemovitosti a jejím vlastnictví nedostačovalo.

O nutnosti předložení těchto podkladů Instituce Navrhovatele informovala zejména v rámci E-mailové komunikace.

Finanční arbitr z předložených podkladů nezjistil, že by Navrhovatel za účelem změny financování ze Smlouvy o úvěru předložil Instituci úvěrovou smlouvu, která by obsahovala specifikaci nemovitosti, která byla rekonstruována prostřednictvím jistiny z této úvěrové smlouvy.

Finanční arbitr současně zjistil, že zástupce Navrhovatele v reakci na Potvrzení 1 v e-mailu ze dne 19. 8. 2016, Instituci sdělil, že nebude „*žádat o hrabání v archivech a náhodně vybírat fakturu podle přibližné částky. Navíc naše osobní účty, ze kterých jsme dodavatelům platili, jsou už řadu let zrušené.*“

Finanční arbitr tedy nezjistil, že by Instituce ve vztahu k předmětu sporu porušila smluvní nebo zákonnou povinnost, když Navrhovatel neumožnila změnu účelu financování ze Smlouvy o úvěru. Mezi stranami sporu nebylo ujednáno, že na změnu účelu financování má dlužník ze Smlouvy o úvěru právní nárok, a proto by muselo ke změně účelu financování ze Smlouvy o úvěru dojít na základě dohody smluvních stran písemným dodatkem k této smlouvě; ke změně Smlouvy o úvěru dohodou však mezi stranami sporu nedošlo, protože Navrhovatel podklady požadované pro změnu účelu financování ze Smlouvy o úvěru Instituci nepředložil.

5.6 Náhrada škody

Podle § 2910 občanského zákoníku platí, že škůdce může způsobit poškozenému škodu porušením zákona, podle § 2913 občanského zákoníku porušením smlouvy, nebo podle § 2909 občanského zákoníku jednáním, které je v rozporu s dobrými mravy.

Předpoklady vzniku odpovědnosti za škodu jsou přitom porušení právní povinnosti, vznik škody a existence příčinné souvislosti mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody, a dále zavinění. První tři předpoklady jsou objektivní povahy a musí být naplněny současně; čtvrtý předpoklad je povahy subjektivní.

Škoda pak představuje jakoukoli ztrátu na majetku, tj. škodu skutečnou (výše, o kterou se hodnota majetku snížila) a ušlý zisk (výše, o kterou se hodnota majetku nezvýšila, ačkoli měla). Poškozený musí nejen prokázat vznik škody, včetně doložení její výše, ale zároveň musí prokázat, že ke vzniku této škody došlo buď proto, že škůdce, tj. v tomto případě Instituce, úmyslně porušila dobré mravy, nebo že porušila svou zákonnou či smluvní povinnost. To znamená, že mezi vznikem škody a jednáním škůdce musí existovat příčinná souvislost.

Pro dovození odpovědnosti za škodu musí být i v řízení před finančním arbitrem existence všech těchto předpokladů prokázána.

Porušení právní povinnosti je prvním předpokladem odpovědnosti za škodu. Jde o jednání v rozporu s objektivním právem, přičemž není rozhodné, zda jde o porušení právní povinnosti vyplývající z právního předpisu nebo o porušení právní povinnosti vyplývající ze smlouvy.

Jelikož v řízení před finančním arbitrem nebylo prokázáno porušení právních povinností (ať již zákonných nebo smluvních) Instituce, a nebyl tedy splněn jeden z nezbytných předpokladů pro rozhodování o odpovědnosti Instituce za škodu, finanční arbitr se dalšími předpoklady vzniku odpovědnosti Instituce za škodu z důvodu procesní ekonomie již nezabýval. K tomu finanční arbitr odkazuje například na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 13.3.2003, sp. zn. 25 Cdo 313/2003: „Vzhledem k tomu, že předpoklady vzniku odpovědnosti za škodu podle ust. § 420 odst. 1 obč. zák. musí být splněny kumulativně a není-li splněn jeden z nich, odpovědnost nevzniká, není pochybením odvolacího soudu, že se uplatněným nárokem žalobců z hlediska dalších předpokladů odpovědnosti žalovaného za škodu nezabýval.“

6 K výrokům nálezu

Finanční arbitr nezjistil, že by Instituce způsobila Navrhovatelovi škodu tím, že mu neumožnila změnit účel financování ze Smlouvy o úvěru, protože neměla zákonnou nebo smluvní povinnost tuto změnu Smlouvy o úvěru Navrhovatelovi umožnit.

Jelikož nejsou splněny předpoklady vzniku odpovědnosti Instituce za škodu, není návrh Navrhovatele důvodný a finanční arbitr proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezu.

P o u č e n í :

Účastník řízení může proti tomuto nálezu podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi podat do 15 dnů od jeho doručení tomuto účastníku řízení písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi, přičemž platí, že včas podané námitky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi doručení nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci.

V Praze dne 10. 8. 2017

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitř